

Ansøgning om dispensation fra Naturbeskyttelsesloven §3 til etablering af ledning i Vejlesø.

S23-0157
D24-025447
Version 2.1

Sagens anledning

I henhold til naturbeskyttelseslovens §§ 3 og 65 (LBK nr.1392 af 4. oktober 2022) søges hermed om myndighedens tilladelse til påvirkning af tilstanden i Vejlesø samt rørskoven ved Vejlesø i forbindelse med placering af rørledning på land samt på og under bunden af Vejlesø. Ledningen skal anvendes som et søvandsindtag, som kan lede søvand fra 3,3 meters vanddybde ind igennem et vandrenseanlæg på land, hvor søvandet renses for blandt andet fosfor inden det igen bliver ledt ud til søen.

KS:

Søvandsrensningen etableres dels på baggrund af et påbud fra Rudersdal kommune til Novafos om fjernelse af 230 kg fosfor fra søvandet i Vejlesø og dels et krav i det kommende tillæg 5 til spildevandsplan 2017 om at foretage rensning af søvand indtil separeringen er udført.

Det samlede projekt er beskrevet i vedlagte projektbeskrivelse.

Der er i forbindelse med anlægsarbejdet søgt tilladelse til placering af søvandsledningen i henhold til vandløbsloven og til påvirkning af sediment i henhold til miljøbeskyttelsesloven.

Søvandsindtagsledning

Søvandsindtagsledningen er en 150 meter lang ledning, hvoraf de 50 meter er på land. Herefter vil ledningen på de næste 16 meter, ud til en vanddybde på 1,5 meter, være nedgravet på søbunden. Herfra og ud til 5 meters vanddybde vil ledningen blive placeret ovenpå sedimentet og nedtyngt af ballastklodser (tegning 201 og 701). Ledningen har på hele strækket en diameter på 315 mm. Ledningen ender i et opadvendt søvandsindtag med en rist med hulstørrelse på 10 mm på vandindtaget (tegning 305), som sikrer at fisk mm ikke suges ind. Top af søvandsindtag er placeret i kote 17 svarende til vanddybde på 3,3 meter. Rundt om søvandsindtag placeres nedbankede træpæle i ubehandlet træ og på disse monteres brædder som beskyttelse mod slæbende ankre og lignende påvirkning. Søvandsindtaget holdes på plads ved fastgørelse til de nedbankede træpæle. Søvandsindtaget markeres med en bøjle.

Anlægsarbejder

På land indtil vil ledningen blive etableret ved hjælp af styret underboring. Som slutpunkt for styret underboring og efterfølgende samling af boret og nedgravet ledning, vil der blive etableret en modtagegrube. Modtagegrube etableres i rørskov, se figur 1. På strækningen mellem modtagegrube og søbred nedgraves ledningen i rørskov. Modtagegrube og udgravning til ledning vil berøre ca. 18 m rørskov i op til 8 m bredde.

Der anvendes boremudder til styret underboring. Hvis der anvendes andet end vand og bentonit (ler-art) i boremudder, er det et krav at alt boremudder fjernes, før der graves rende til søen. Der er desuden et generelt krav i udbudsmaterialet om at boremudder ikke tilføres til rørskov og søen.

På de første 16 m af søbrinken/søbunden nedgraves ledningen i en 1 meter bred og op til 0,6 m dyb rende og opgravet materiale lægges ved siden af rende og tilbagelægges. Gravearbejder i søbunden og søbrinken udføres bag et siltgardin, så spredning af sediment begrænses bedst muligt. På den resterende del af søbunden lægges ledningen ovenpå dyndlaget og der foretages ikke gravearbejder under kote 18.

Søvandsledningen udlægges fra flåde på Vejlesø, hvor den sammensvejsede plastledning påmonteres ballastklodser og sænkes ned på sin blivende position.

Ved en tidligere kortlægning af sedimentet i Vejlesø er det vurderet, at det kun er vanddybder over 3 m, at sediment akkumuleres (Undersøgelse af fosfor, jern og aluminium i sedimentet i Søllerød Sø og Vejlesø 2009. Syddansk Universitet og HSJ vandmiljø). De begrænsede mængder løst sediment er derfor forventelige og medfører samtidig, at der forventes begrænsede mængder næringsstoffer i det sediment, der påvirkes ved gravearbejder. Det forventes, at anvendelse af siltgardin vil sikre, at ophvirvlet sediment og næringsstoffer heri, udfælder inden for siltgardinet og ikke påvirker tilstanden i Vejlesø væsentligt.

Anlægsarbejdet udføres uden for vækstsæsonen, for at minimere en eventuel påvirkning af tilstanden i Vejlesø.

Vurdering af det ansøgte

Rørskoven ved Vejlesø påvirkes ved nedgravning af ledning mellem modtagegrube og søbred. Modtagegrube og udgravning til ledning vil berøre ca. 18 m rørskov i op til 8 m bredde. Det vurderes at rørskoven hurtigt vil blive genskabt da der kun udgraves i 1,5-2 m bredde mens den øvrige påvirkning er fra kørsel med gravemaskine. Der vil derfor være rødder fra rørskov i jorden eller meget tæt på, i hele det påvirkede areal.

Figur 1. Modtagergrube samt angivelse af udgravet areal.

Bentonit er en ler-art der anvendes som den væsentlige bestanddel i boremudder. Hvis bentonit kommer ud i rørskoven, vil så meget som muligt samles op igen. Bortset fra visuelle effekter er der ingen væsentlige naturpåvirkninger ved et udslip af bentonit til vandhuller eller søer.

Hvis der anvendes tilsætningsstoffer til boremudderet (additiver), er det et krav i udbudsmaterialet at alt boremudder fjernes fra modtagegrube, før der graves forbindelse til søen. Enkelte tilsætningsstoffer indeholder kemiske forbindelser, der kan have en skadelig virkning i søer. Derfor skal det undgås at tilsætningsstoffer og boremudder kommer i Vejlesø eller i den lille sø.

Ved en kortlægning af sedimentet i Vejlesø i 2009 blev det vurderet, at det kun er på vanddybder over 3 m, at sediment akkumuleres (Undersøgelse af fosfor, jern og aluminium i sedimentet i Søllerød Sø og Vejlesø 2009. Syddansk Universitet og HSJ vandmiljø). Ved en kortlægning af sedimentmægtigheder i 2016 fandtes de laveste mægtigheder i det område hvor ledningen ønskes lagt (Screening af muligheder for sedimentfjernelse i Søllerød Sø og Vejlesø, 2016). Det vurderes på den baggrund at der ikke vil være store mængder løst sediment, som kan hvirvle op ved udgravning af den rende hvori ledningen skal lægges. De begrænsede mængder løst sediment medfører samtidig, at der forventes begrænsede mængder næringsstoffer i det sediment, der påvirkes ved gravearbejder. Anvendelse af siltgardin vil sikre, at ophvirvlet sediment og næringsstoffer heri, udfælder inden for siltgardinet og ikke påvirker tilstanden i Vejlesø

Natura 2000-områder

Da vand fra Vejlesø løber til Furesøen er der ved anvendelse af siltgardin og gennemførelse af anlægsarbejder uden for vækstsæsonen sikret, at der ikke kan forekomme en væsentlig påvirkning af nedstrøms Natura 2000-område.

Bilag IV-arter

Der er ikke kendskab til forekomst af Bilag IV-arter ved arbejdsplads eller i Vejlesø. Nærmeste fund er en ubestemt flagermus ved Rønnebærvej i Holte by (arter.dk).

Øvrige oplysninger

Udgifterne til etablering af søvandsledningen afholdes af Novafos.

Tilladelsen bedes udstedt til Novafos v. Aksel Steen Olsen (aso@novafos.dk). Ved behov for yderligere oplysninger eller supplerende oplysninger er i velkomne til at kontakte rådgiver via Jacob Ingerslev jacob.ingerslev@sweco.dk.